

ข้อสอบ

การแข่งขันคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โอลิมปิกแห่งประเทศไทย

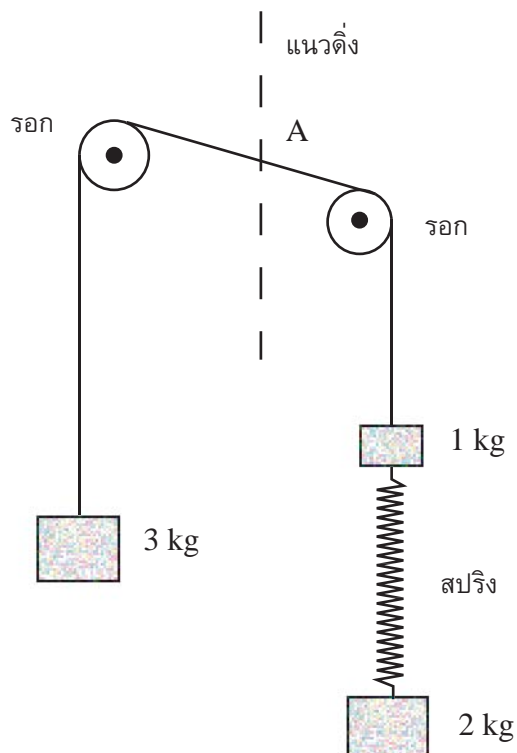
ประจำปี พ.ศ. 2544 (สอบแข่งขันรอบที่ 1)

วิชา ฟิสิกส์

สอบวันอาทิตย์ที่ 1 กรกฎาคม 2544 เวลา 08.00 - 10.00 น.

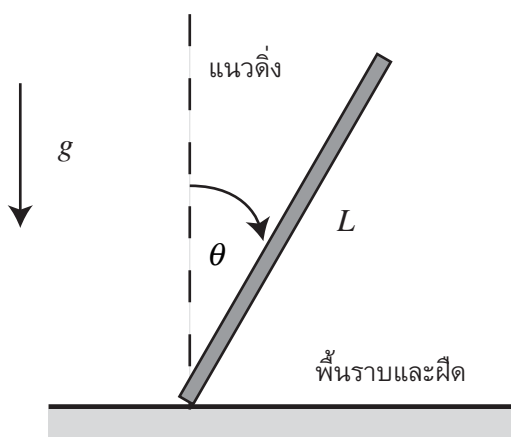

1.

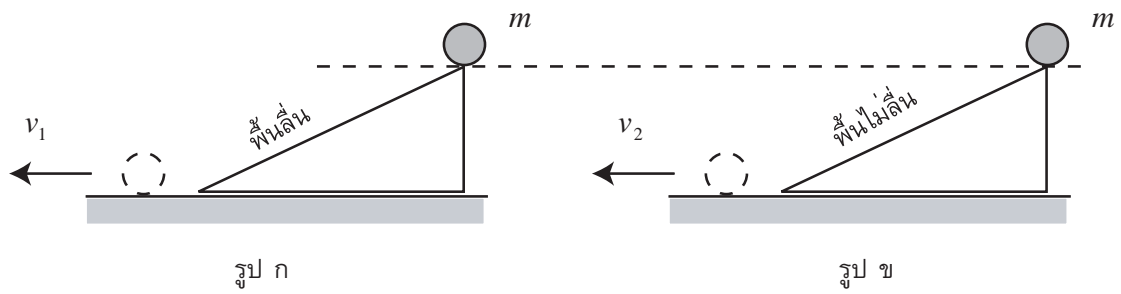
พิจารณารูป เมื่อเริ่มต้นก่อนวัตถุทั้งสามอยู่นิ่ง ต่อมาตัดเชือกที่จุด A ทันทีหลังจากตัดเชือก วัตถุมวล 1 kg จะเริ่มเคลื่อนที่ด้วยความเร่งขนาดเป็นกี่เท่าของความเร่ง g เนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก

2.

ปล่อยให้เสาบางสม่ำเสมอมวล m ยาว L ล้มจากมุมตั้งต้น $\theta_0 < \theta$ ในรูป โดยที่ปลายล่างไม่ไถล ความเร่งเชิงเส้นของปลายบนจะมีค่าเป็นกี่เท่าของ g เมื่อ $\theta = 60^\circ$ กำหนดให้ว่าโมเมนต์ความเฉื่อยของเสารอบแกนตั้งฉากกับเสาที่ผ่านจุดปลายมีค่า $\frac{1}{3} mL^2$

3.

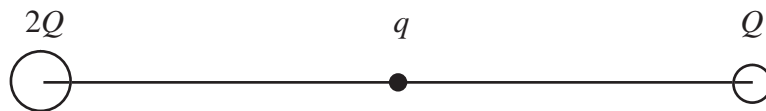

ทรงกระบอกตันมวล m รัศมี R (มีโมเมนต์ความเฉื่อยรอบแกนสมมาตรเท่ากับ $\frac{1}{2}mR^2$) ไถลงพื้นเอียงจากหยุดนิ่งในรูป ก. แต่กลิ้งลงโดยไม่ไถลจากความสูงเดียวกันในรูป ข. อัตราเร็ว v_1 ที่ปลายล่างพื้นเอียงในรูป ก. เป็นกี่เท่าของอัตราเร็ว v_2 ที่ปลายล่างพื้นเอียงในรูป ข.

4.

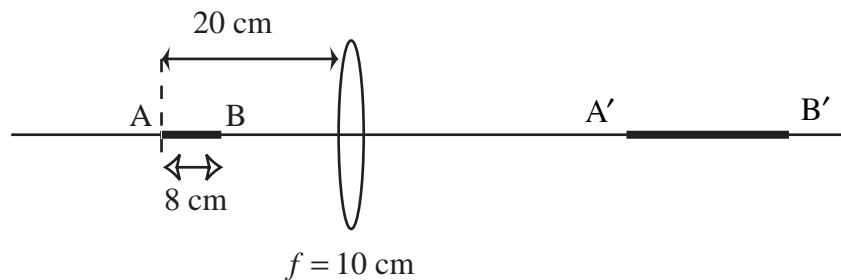
โฟมทรงกลมมวล m เมื่อปล่อยให้ตกในห้องโถงใหญ่ซึ่งมีอากาศนิ่ง จะมีอัตราเร็วกลายเป็น V ถ้าใช้เชือกเบา ๆ ดึงโฟมลูกนี้ขึ้นในแนวตั้งด้วยอัตราเร็วคงตัว V เดียวกัน แรงดึงในเชือกจะมีขนาดเท่าไร (ให้ตอบในรูปของ m และ g ของโลก)

5.

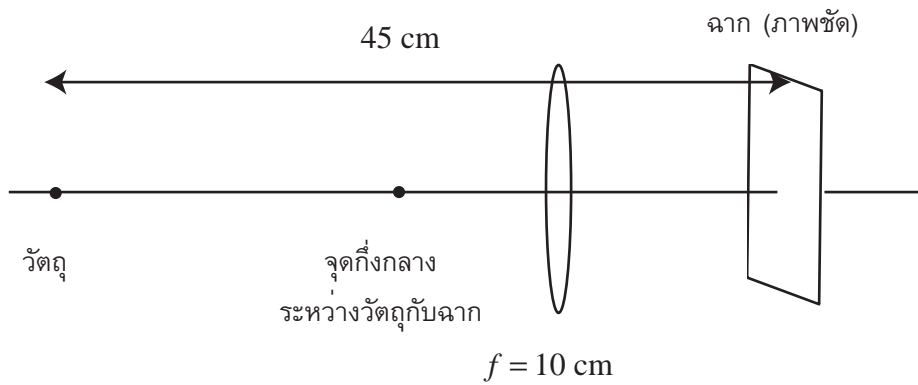
ประจุ $2Q$ กับ Q ถูกตรึงไว้ห่างกันคงที่เท่ากับ 24 หน่วย ปล่อยประจุ q จากหยุดนิ่งที่จุดกึ่งกลางระหว่าง $2Q$ กับ Q พอดี q จะเคลื่อนที่เข้าหาประจุ Q ได้ใกล้ที่สุดเท่าไร (นั่นคือระยะทาง “ $q-Q$ ” ที่น้อยที่สุดเป็นเท่าไร)

6.

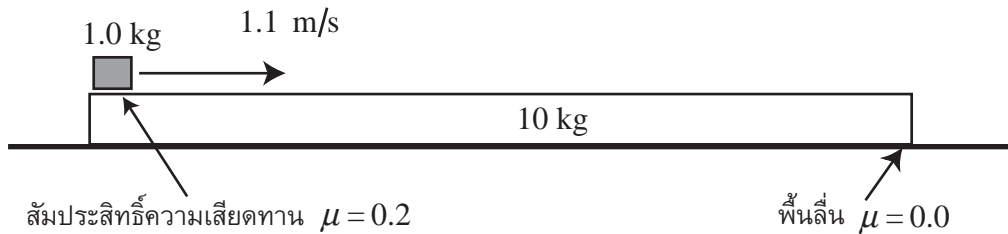
$A'B'$ เป็นภาพของวัตถุ AB ซึ่งวางตัวตามแนวแกนกลางของเลนส์ ถ้าระยะทางต่าง ๆ มีค่าตามที่กำหนดในรูป $A'B'$ ยาวเป็นกี่เท่าของ AB

7.

การจัดตำแหน่งวัตถุ เลนส์ และฉาก ดังรูปข้างบนให้ภาพชัดบนฉาก ต่อมาถ้าสลับที่วัตถุกับฉากเท่านั้น จะได้ภาพใหม่โตเป็นกี่เท่าของภาพเดิม

8.

วัตถุมวล 1.0 kg วางบนปลายซ้ายของแผ่นไม้ยาว มวล 10 kg ซึ่งอยู่บนพื้นอีกทีหนึ่ง ดันวัตถุมวล 1.0 kg ออกไปในแนวแผ่นไม้ด้วยอัตราเร็วต้น 1.1 m/s วัตถุจะไปหยุดห่างจากปลายซ้ายของแผ่นไม้ เป็นระยะทางเท่าใด (หยุดเทียบกับแผ่นไม้ แต่ไม่หยุดเทียบกับพื้นล่าง ให้ใช้ค่า $g = 9.8 \text{ m/s}^2$ และตอบเป็นจำนวนเต็มของเซนติเมตร ไม่ต้องมีทศนิยม)

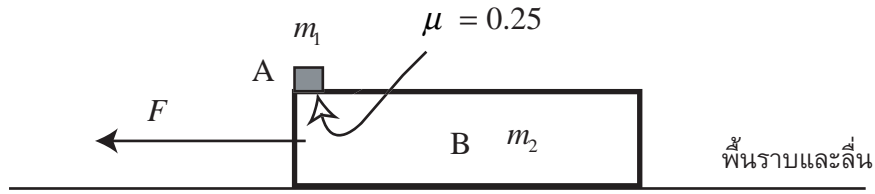
9.

ยิงลูกระเบิดจากพื้นด้วยความเร็วต้นขนาด 98 m/s ทำมุมตั้งต้น 30° กับพื้นราบ เมื่อลูกระเบิดขึ้นไป ถึงจุดสูงสุดก็ระเบิดออกเป็นสองส่วนเท่ากันทันที ส่วนแรกตกลงมาในแนวตั้ง ส่วนที่สองจะตก กระบพพื้นราบห่างจากส่วนแรกกี่เมตร ให้ใช้ค่า $g = 9.8 \text{ m/s}^2$ และไม่ต้องคำนึงถึงแรงต้านอากาศ

10.

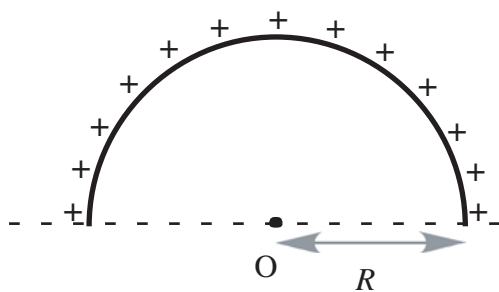
สมมุติว่าโลกเป็นทรงกลมรัศมี R_E ถ้า g เป็นความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงที่ผิวโลก จงหาความหนาแน่นเฉลี่ยของโลกในรูปของ R_E, g และค่าคงตัวโน้มถ่วงสากล G (ให้ตอบติดค่า π ไว้)

11.

ในรูปข้างบน กำหนดให้ A และ B มีมวล $m_1 = 1.0 \text{ kg}$, $m_2 = 1.0 \text{ kg}$ ทั้งคู่ แผ่นวัตถุ B ยาว 85 cm และ $\mu = 0.25$ เป็นค่าสัมประสิทธิ์ของความเสียดทานระหว่าง A กับผิวบนของแผ่นวัตถุ B เมื่อเริ่มต้น A อยู่หนึ่งทางปลายซ้ายของ B ต่อมาดึง B ด้วยแรงคงตัว $F = 10 \text{ N}$ จะต้องดึงอยู่นานเท่าไร A จึงจะหลุดตกจากปลายขวาของ B ให้ใช้ค่า $g = 9.8 \text{ m/s}^2$

12.

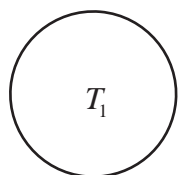

ลวดครึ่งวงกลมรัศมี R ดังรูป มีประจุไฟฟ้ากระจายอย่างสม่ำเสมอ โดยมีประจุต่อหนึ่งหน่วยความยาวเท่ากับ λ จงหาค่าศักย์ไฟฟ้า ณ จุดศูนย์กลาง O ให้ใช้กฎของคูลอมบ์ในรูป $F = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q_1 Q_2}{r^2}$

13.

บอลลูนพุ่งขึ้นในแนวตั้งจากพื้นดินด้วยความเร่งสม่ำเสมอขนาด $a = g$ (ขนาดความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก) เมื่อขึ้นไปนาน 10.0 วินาที เชื้อเพลิงก็หมดพอดี หลังจากนั้นนานเท่าใด บอลลูนจึงตกลงถึงพื้นดินพอดี

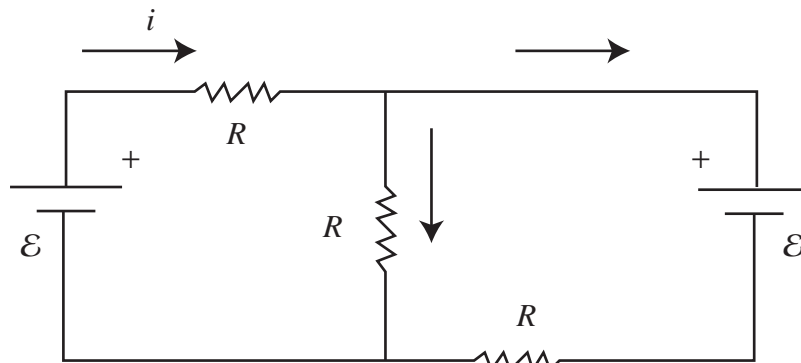
14.

โคมลอยรูปทรงกลมมีโครงสร้างที่เบามาก อากาศภายในและอากาศร้อนข้างในมีอุณหภูมิสัมบูรณ์เป็น T_0 และ T_1 ตามลำดับ จับโคมไว้ให้อยู่นิ่ง ความดันอากาศภายในโคมมีค่าเท่ากับของอากาศภายนอก ทันทีที่ปล่อยมือ โคมลอย

จะเคลื่อนที่ขึ้นด้วยความเร่งขนาดเท่าไร ให้ตอบ ในรูปของ T_0 , T_1 และ g ของโลก

15.

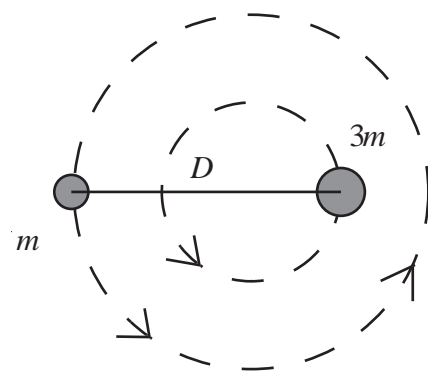

จงหาค่ากระแสไฟฟ้า i ในวงจรข้างบน

16.

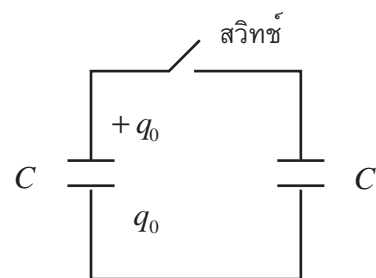
อนุภาคหนึ่งเคลื่อนที่แบบฮาร์มอนิกแบบง่าย โดยมีแอมพลิจูดของการสั่นเท่ากับ A ถ้าพลังงานจลน์ของอนุภาคขณะหนึ่งมีค่าเป็น 3.0 เท่าของพลังงานศักย์ยืดหยุ่นขณะนั้น ขนาดการกระจัดขณะนั้นของอนุภาคจากตำแหน่งสมดุลมีค่าเท่าใด

17.

ลูกกบามวล m กับมวล $3m$ ต่างก็โคจรเป็นวงกลมรอบซึ่งกันและกัน และอยู่ห่างกันเป็นระยะคงตัว D กำหนดให้ G เป็นค่าคงตัวโน้มถ่วงสากล จงหาคาบของการหมุนของระบบนี้ในรูปของ m, G และ D

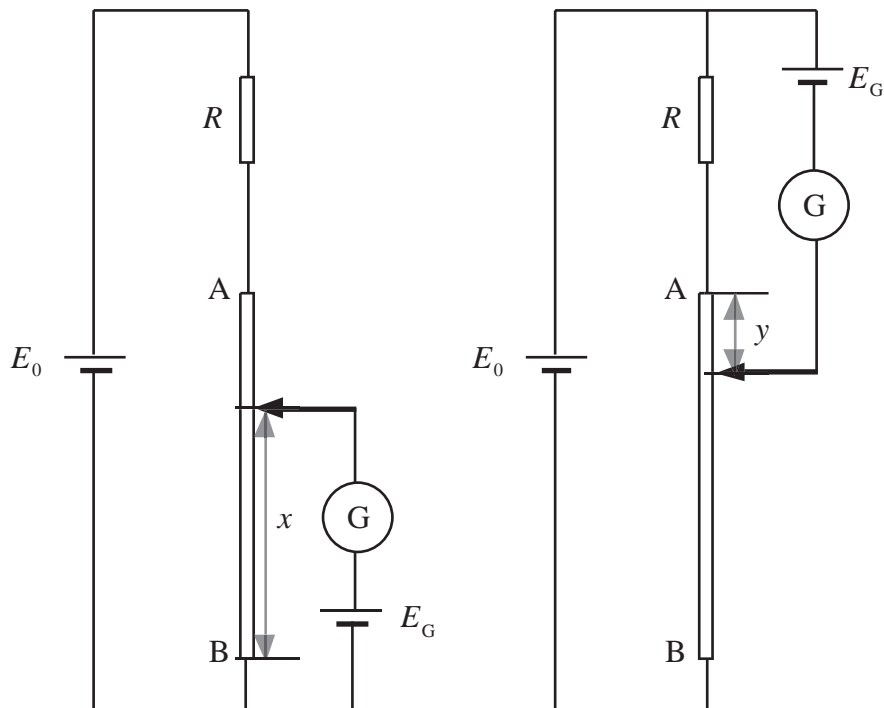
18.

เมื่อสับสวิตช์ลง ประจุไฟฟ้าบางส่วนจากตัวเก็บประจุ C จะถ่ายเทไปยังตัวเก็บประจุไฟฟ้า C' ด้วย C' จะต้องมีค่าเป็นกี่เท่าของ C จึงจะทำให้พลังงานที่สะสมในระบบเมื่ออยู่ในสภาวะสมดุลภายหลังมีค่าเหลือเพียง 10% ของค่าก่อนสับสวิตช์ลง

19.

เราต้องการหาอีเอ็มเอฟ (แรงเคลื่อนไฟฟ้า) E_0 ของแบตเตอรี่ซึ่งมีความต้านทานภายในน้อยมาก โดยการทดลองดังในรูปข้างล่าง R เป็นความต้านทานที่รู้ค่าของตัวต้านทานตัวหนึ่ง AB เป็นลวดต้านทานสม่ำเสมอ ยาว L ซึ่งไม่รู้ค่าความต้านทาน G เป็นแกลแวนอมิเตอร์ซึ่งอ่านศูนย์เมื่อไม่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่าน ส่วน E_G เป็นอีเอ็มเอฟของเซลล์ไฟฟ้ามาตรฐานซึ่งรู้ค่า และ x, y เป็นความยาวของลวดส่วนที่เห็นในรูปซึ่งเป็นตำแหน่งที่ทำให้แกลแวนอมิเตอร์อ่านศูนย์ จงหาค่าของ E_0 ในรูปของค่าต่าง ๆ ที่กำหนดมาให้

20.

ถ้าอากาศในหลอดเรโซแนนซ์หลอดหนึ่งสั้นพ้องที่ความถี่มูลฐานค่าหนึ่งที่อุณหภูมิสัมบูรณ์ 300 K ถ้าอุณหภูมิอากาศมีค่าเปลี่ยนไป 1.0 K จงประมาณว่าความถี่มูลฐานของการสั้นพ้องจะมีค่าเปลี่ยนไปที่เปอร์เซ็นต์

กำหนดให้ว่าอัตราเร็วของเสียงในอากาศมีค่าแปรผันตรงกับรากที่สองของอุณหภูมิสัมบูรณ์ของอากาศ

และ $(1+x)^\alpha \approx 1+\alpha x$ เมื่อ $x \ll 1$